

Kokoelmakartalla saavutettavia hyötyjä:

Terkon kokemuksia kokoelmakartasta (Pirjo Laitonen)

Doriassa (<https://oa.doria.fi>), kuvailtu muutama kokoelma, joista tarkemmin esityksessä:

- yleiskokoelmasta
- WHO-kokoelmasta

Kuvailutiivistelmän lisäksi ja tueksi on Doriaan lisätty Excel-taulukko, josta näkee kokoelman määrällisen jakauman, sekä vuositason, että yleiskokoelmassa luokittain.

Lisäksi taulukossa on kielijakaumat.

Yleiskokoelma sisältää käsikirjat, lainattavat sekä elektroniset kirjat.

Excel-taulukon kautta nähdään mitä tuli haulilla mukaan

ja paljonko jäi pois. Yleiskokoelmassa on mukana 25898 tietuetta kun vuositilaston mukaan tietueita on noin 46 500 (v. 2008). Ero johtuu siitä, että pois jäivät pelkän W-luokan omaavat kirjat kuten väitöskirjat sekä opinnäytteet ja ne tietueet joissa ei ollut NLM-luokitusta. NLM-luokitus valittiin kokoelmakarttahaakuun sen vuoksi, että kokoelmakartan oma aihealuekoodisto oli liian karkea pelkästään lääketiedettä käsittävälle kirjastolle.

Tietojen hausta opittiin ainakin se, että täydellistä tietoa kokoelmasta ei saa johtuen hakutavasta tai siitä mitä tietoja on luetteloitu tietokantaan.

Saatujen tietojen avulla nähdään missä kohdin voidaan kehittää

tietokantaa edelleen jotta hakutuloksista saataisiin mahdollisimman kattavia.

Taulukon avulla saadaan myös tietoa siitä mitä luokkaa on hankittu kirjastoon eniten/vähiten ja onko jatkossa tarpeen tehdä tilaussuunnitelmia tämän suhteen.

Suurin osa julkaisuista lääketieteessä on nykyisin englanninkielistä, mutta mielenkiintoiseksi

jää, miten maahanmuuttavien ulkomaalaisten määrän kasvu vaikuttaa muiden kielten asemaan

hankittavissa julkaisuissa.

WHO-julkaisut edustavat aiheen mukaista kokoelmaa. Tämä on osa yleiskokoelmaa, mutta koska Terkko on WHO-dokumentaatiokeskus ja julkaisut tietyllä tavoin erikoisaineistoa, katsottiin tämän kokoelman olevan tarpeellinen kartoittaa myös kokoelmakartassa. Tässä kartoituksessa ei lähdetty erittelemään julkaisuja luokittain vaan katsottiin vuosijakauman ja kielijakauman riittävän. Se trendi WHO-aineistosta tiedetään, että painettujen julkaisujen osuus pienenee ja elektronisten kasvaa. Tämän vertailu tulee jatkossa sisältymään WHO-aineiston kartoitukseen.

Mitä hyötyä kokoelmakartasta on kirjastolle?

Kokoelmapolitiikka saa tukea kokoelmakartasta.

- Tämä vankentaa kokoelmien hallintaa ja on tuki hankinnoille – mihin kohtiin kokoelmassa kiinnitettävä huomiota tasapuolisen laadun

takaamiseksi tai mikä on painopistealue kunakin hetkenä.
Tämä tarkoittaa sitä, että kirjastossa olisi hyvä olla rersursseja seurata ympärillä tapahtuvaa opetusta ja tutkimusta.

Mitä hyötyä opetukseen / tutkimukseen?

- Kokoelmakartan avulla tiedetään mitä aihealuetta tai minkä kielistä aineistoa kunakin aikana on hankittu.
- opetus/tutkimus henkilöstö voi esittää jonkun aihealan hankintoja jotka katsovat sillä hetkellä tarpeellisiksi.

Näkyvyys

- Ensisijaisesti kysymys lähtee siitä miten muut kuin kirjastot voivat hyödyntää kokoelmakarttaa?
- Dorian hyödynnettävyys lähtee sen tiedottamisella eri käyttäjäryhmille. Toisaalta se voisi olla
- myös osa kirjastojen verkkosivuja.

Kirjastot voivat seurata toistensa painotuskohteita ja näin välttää päällekkäishankintoja.

Seuranta tapahtuu helpommin jos kirjastojen kartoituksissa olisi mukana mm. määrällinen taulukko hankinnoista.

Tutkijat/opettajat voivat seurata minkä tyyppistä/kielistä aineistoa on hankittu eniten/vähiten ja käyttää karttaa apuna ehdotusten tekemisessä.

Muu kohderyhmä näkee missä kirjastossa on tietyyppistä kirjallisuutta tarjolla eniten ja miltä aikakaudelta ne ovat ja lähteä hakemaan tätä kautta tarvitsemaansa aineistoa oikeasta paikasta.